

Załącznik
do uchwały Nr 49/2648/23
Zarządu Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 6 grudnia 2023 r.

**Polityka wyjścia z instrumentów finansowych
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko -Pomorskiego
na lata 2014-2020**

1. Podstawy prawne

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013 s 320, z późn. zm.) zwane „rozporządzeniem ogólnym”

Zgodnie z art. 44 rozporządzenia ogólnego środki finansowe pochodzące z inwestycji lub z uwolnienia zasobów zaangażowanych w ramach umów gwarancyjnych, zwrócone do instrumentów finansowych do końca okresu kwalifikowalności są ponownie wykorzystywane m. in. na dalsze inwestycje, za pośrednictwem tych samych lub innych instrumentów finansowych, zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w ramach priorytetu.

Zgodnie z art. 45 rozporządzenia ogólnego środki finansowe zwrócone do instrumentów finansowych w okresie co najmniej ośmiu lat po zakończeniu okresy kwalifikowalności, przypisane do wsparcia na rzecz instrumentów finansowych zgodnie z art. 37 powinny zostać wykorzystane zgodnie z celami programu lub programów, albo w ramach tego samego instrumentu finansowego lub, w następstwie wycofywania tych środków finansowych z instrumentu finansowego w ramach innych instrumentów finansowych, w obu przypadkach z zastrzeżeniem, że ocena warunków rynkowych wskazuje na ciągłe zapotrzebowanie na taką inwestycje, lub w ramach innych form wsparcia.

Zgodnie z art. 152 ust. 1 rozporządzenia ogólnego nie ma ono wpływu na kontynuację albo modyfikację, w tym całkowite lub częściowe anulowanie pomocy zatwierdzonej przez Komisję na podstawie rozporządzenia nr 1083/2006 lub wszelkich innych przepisów prawa mających zastosowanie do tej pomocy na dzień 31 grudnia 2013 r.

- 2) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.) zwaną „ustawą wdrożeniową”.

Zgodnie z art.29 ustawy wdrożeniowej środki finansowe, po wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu, przypisane do wkładu finansowego z programu operacyjnego, oraz odsetki i inne przychody,

a także zyski powstałe na skutek obrotu tymi środkami podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez właściwą instytucję, a następnie są ponownie wykorzystywane zgodnie z art. 44 lub 45 rozporządzenia ogólnego, a po okresie ośmiu lat po zakończeniu okresu kwalifikowalności w formie wsparcia finansowego niestanowiącego dotacji, podlegającemu całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawanego w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczeń, na realizację celów wynikających z programów rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021r. poz. 1057)

2. Zakres przedmiotowy Polityki wyjścia

Środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko - Pomorskiego na lata 2014-2020 w łącznej kwocie 740 045 911,31 zł powierzone zostały na podstawie zawartych umów o finansowanie z trzema Menadżerami Funduszu Funduszy (MFF):

- 1) Kujawsko - Pomorskim Funduszem Rozwoju sp. z o.o. w kwocie 468 935 600,00 zł ze środków EFRR, stanowiącej nie więcej niż 85% kwoty całkowitej wydatków kwalifikowalnych w Projekcie w ramach Osi Priorytetowej 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu, Działania 1.6 Wspieranie tworzenia i rozszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług, Poddziałania 1.6.1 Instrumenty finansowe dla innowacyjnych MŚP;
- 2) Bankiem Gospodarstwa Krajowego w kwocie 135 916 200,02 zł ze środków EFRR, stanowiącej nie więcej niż 85% kwoty całkowitej wydatków kwalifikowalnych w Projekcie, w ramach Osi Priorytetowej 1. Wzmocnienie innowacyjność i konkurencyjności gospodarki regionu, w tym w ramach Działania 1.3 Wsparcie przedsiębiorczości akademickiej Poddziałania 1.3.2 Wsparcie przedsiębiorstw akademickich poprzez instrumenty kapitałowe w wysokości 18 073 999,99 zł, Działania 1.4 Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości Poddziałania 1.4.1 Wsparcie rozwoju mikroprzedsiębiorstw w wysokości 71 194 199,98 zł oraz Działania 1.5 Opracowanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP Poddziałania 1.5.1 Pożyczki dla MŚP na nowe modele biznesowe w wysokości 46 648 000,05 zł;
- 3) Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w kwocie 135 194 111,29 zł ze środków EFRR, stanowiącej nie więcej niż 85% kwoty całkowitej wydatków kwalifikowalnych w Projekcie, w tym w Osi Priorytetowej 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie Działania 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzące ze źródeł odnawialnych w wysokości 42 076 945,97 zł, Działania 3.2 Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach w wysokości 45 099 943,07 zł, Działania 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w wysokości 48 017 222,25 zł.

Wszystkie ww. podmioty zobowiązane są do wykonania przynajmniej jednokrotnego obrotu powierzonym wkładem. Okres realizacji projektów zgodnie z treścią umów o finansowanie kończy się z dniem 31 grudnia 2023 r.

3. Decyzja Zarządu Województwa w sprawie środków dotychczas przekazanych do IF

Zarząd Województwa Kujawsko- Pomorskiego postanawia z dniem 1 lipca 2023 r. uruchomić procedurę stopniowego wycofywania środków przekazanych podmiotom wskazanym w pkt. 2, w miarę uwalniania się zaangażowanego kapitału.

Zwrot dotyczy zarówno przekazanego wkładu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, wkładu krajowego, a także wszelkich przychodów związanych z tymi wkładami, uzyskanymi od momentu jego przekazania do czasu spłaty wszystkich zobowiązań przez odbiorców ostatecznych. Zwrot ten nie będzie obejmował opłat za zarządzanie poniesionych przez Menadżerów Funduszy Funduszy oraz pośredników finansowych stanowiących wynagrodzenie za prawidłowo udzielone pożyczki oraz kapitału utraconego do wysokości limitu stratowości określonego w umowach operacyjnych zawartych z pośrednikami finansowymi w sytuacji wyczerpania wszelkich prawnych możliwości odzyskania środków.

W celu realizacji ww. decyzji zostaną zawarte aneksy do umów z MFF wskazanymi w pkt 2 ppkt 1) i 2), określające zasady zwrotu środków i zasady funkcjonowania ww. podmiotów w okresie wyjścia z instrumentów finansowych oraz zostanie utworzony rachunek bankowy w BGK do obsługi zwracanych środków.

W przypadku MFF wskazanego w pkt 2 ppkt 3) w związku z tym, że umowa pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (zawarta w dniu 29 czerwca 2017 r.) ulegnie rozwiązaniu z dniem 31 grudnia 2023 r., wszystkie aktywa i zobowiązania dotyczące Funduszu Funduszy (w tym utrzymywane lub ponoszone w imieniu EBI w ramach Działalności Funduszu Funduszy) i wszystkie zawarte Umowy Operacyjne zostaną, zgodnie z art. 19.6 umowy o finansowaniu przeniesione na rzecz Instytucji Zarządzającej (w drodze cesji, nowacji lub w innym trybie) lub przejęte przez Instytucję Zarządzającą. Zgodnie z art. 19.9 EBI ma obowiązek dopilnować, aby z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawnych, wszystkie Umowy Operacyjne przewidywały prawa Instytucji Zarządzającej w zakresie cesji, nowacji, zastąpienia i/lub nominacji, żeby w przypadku rozwiązania umowy o finansowaniu zapewnić przeniesienie tych Umów Operacyjnych na rzecz Instytucji Zarządzającej lub odpowiednio, na podmiot nowo wyznaczony przez Instytucję Zarządzającą. Wynikiem przeniesienia będzie obowiązek rozliczenia projektu, przejęcie wszelkich praw i obowiązków wynikających z umów operacyjnych oraz realizacja zadań wynikających z Polityki Wyjścia na zasadach opisanych w rozwiązanej umowie.

Zgodnie z art. 19.6 w przypadku rozwiązania umowy wszystkie aktywa i zobowiązania, a także wszystkie zawarte umowy operacyjne zostają przeniesione na rzecz IZ (w drodze cesji, nowacji lub w innym trybie) lub przejęte przez IZ. Ze względu na to, że Regulamin Organizacyjny Urzędu Marszałkowskiego przyjęty uchwałą Nr 6/226/18 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 grudnia 2018 r. z późn. zm. nie przewiduje utworzenia komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za bezpośrednie wdrażanie instrumentów finansowych (w tym jego zamykanie). Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza oraz Departament Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza pełnią rolę IZ, rozliczając i kontrolując realizowane projekty więc nie powinny samodzielnie kończyć projektu faktycznie realizowanego przez podmiot trzeci (EBI).

W związku z powyższym należy wyznaczyć instytucję, która powinna przejąć prawa i obowiązki EBI wynikające z rozwiązanej umowy oraz tryb powierzenia jej tego zadania. Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, że Instytucja Zarządzająca, decydując się na powierzenie zadań wdrożeniowych EBI zastosowała tryb bezpośredniego zawarcia umowy na podstawie art. 38 ust. 4 lit. b (i) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (w związku z tym nie było konieczności wszczynania naboru projektów ani wybór podmiotu w ramach trybu przewidzianego w prawie zamówień publicznych). Powyższa umowa o finansowaniu zostanie rozwiązana z dniem 31

grudnia 2023 r. tzn. z końcem okresu kwalifikowalności wydatków dla perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Podmiot który przejmie prawa i obowiązki EBI po 31 grudnia 2023 r., nie będzie odpowiedzialny za wdrażanie Funduszu Funduszy (wybór Pośredników Finansowych, udzielanie nowych pożyczek), a jego rolą będzie, jak wspomniano wcześniej, poprawne zamknięcie instrumentów wdrażanych przez EBI, w tym rozliczenie projektu oraz realizacja zadań wynikających z polityki wyjścia z instrumentów finansowych. Mając na uwadze powyższe, nie ma możliwości w danej sytuacji zastosowania trybu wyboru podmiotu wdrażającego fundusz funduszy zgodnie z rozporządzeniem ogólnym nr 1303/2013 oraz ustawą wdrożeniową. Dodatkowo, ze względu na zakończenie okresu kwalifikowalności dla perspektywy finansowej na lata 2014-2020, tracą moc akty prawne przewidziane na ten okres. Mając na uwadze powyższe, IZ może powierzyć zadanie innemu podmiotowi, a do jego wyboru powinna zastosować tryb zgodny z przepisami prawa zamówień publicznych.

Naturalnie predysponowanym podmiotem do powierzenia ww. zadań jest Kujawsko-Pomorski Funduszu Rozwoju. Jego wybór jest uzasadniony ze względu na fakt, że jest on spółką celową będącą w całości pod kontrolą Województwa, działa wyłącznie w interesie publicznym. Powstał w wyniku podziału Funduszu Pożyczkowego sp. z o.o. na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. nr XXIII/415/16. Ww. Spółce powierzono prowadzenie działalności obejmującej wspieranie i promowanie rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego poprzez wprowadzanie na rynek regionalny instrumentów finansowych asygnowanych na realizację celów polityki rozwoju Województwa, w tym na kreowanie aktywności podmiotów gospodarczych oraz zarządzania środkami finansowymi na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w szczególności poprzez ułatwienie dostępu do finansowania. Dodatkowo podmiot został ukształtowany jako podmiot wewnętrzny, w którym Województwo posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym, tym samym Województwo Kujawsko-Pomorskie ma dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje Spółki. Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego pełni nad Spółką kontrolę jak nad własnymi jednostkami oraz cała działalność spółki wynika z powierzonych przez właściciela zadań.

Wybór Spółki wpisuje się w politykę Województwa Kujawsko-Pomorskiego, gdyż zgodnie z uchwałą nr 4/69/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Polityki wyjścia z instrumentów finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020”, środki zwrócone mają zostać powierzone właśnie Kujawsko-Pomorskiemu Funduszowi Rozwoju.

Należy podkreślić także, że Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o. jako podmiot in-house wobec Województwa Kujawsko-Pomorskiego, został wskazany w Programie Rozwoju Gospodarczego Województwa Kujawsko-Pomorskiego jako jednostka na bazie której zaleca się utworzenie Regionalnej Instytucji Finansowej. KPFR posiada niezbędne doświadczenie, potencjał i wiedzę. Z sukcesem przeprowadził Politykę Wyjścia dla środków wycofanych z IF RPO WK-P 2007-2013, ma doświadczenie w roli Menedżera Funduszu Funduszy dla poddziałania 1.6.1 wdrażanego w ramach RPO WK-P 2014-2020, został wybrany do roli Menedżera Funduszu Powierniczego w ramach Programu Fundusze Operacyjne dla Kujaw i Pomorza. Tym samym za działanie o charakterze komplementarnym należy uznać powierzenie mu dodatkowych zadań w danym zakresie. KPFR posiada również niezbędne doświadczenie, odpowiedni potencjał ekonomiczny, prawny i organizacyjny do przejęcia zadań EBI.

W przypadku zamiaru powierzenia tego zadania Kujawsko-Pomorskiemu Funduszowi Rozwoju sp. z o.o., możliwe będzie udzielenie zamówienia z wolnej ręki w ramach art. 214 Prawa zamówień publicznych. Procedura wyboru może zostać rozpoczęta jeszcze zanim zakończy swoje obowiązywanie umowa o finansowaniu z EBI, gdyż Województwo wiedząc, iż z dniem 1 stycznia 2024 r. przejmie zadania realizowane przez EBI do tej pory, może z wyprzedzeniem podjąć czynności mające na celu wyłonienie nowego podmiotu, któremu powierzy realizację tych zadań.

Biorąc powyższe pod uwagę Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego decyduje o wyznaczeniu Kujawsko-Pomorskiego Funduszu Rozwoju sp. z o.o. do pełnienia roli podmiotu, który może przejąć prawa i obowiązki EBI dla dalszej skutecznej realizacji wyżej wskazanej umowy i realizacji dla niej zadań wynikających z polityki wyjścia .

4. Decyzja Zarządu Województwa w sprawie wykorzystania zwróconych środków

Środki finansowe zwrócone do instrumentów finansowych nie będą podlegały reżimowi prawnemu i zasadom wdrażania i rozliczania funduszy strukturalnych, z zastrzeżeniem ich ponownego wykorzystania zgodnie z art. 44 lub 45 rozporządzenia ogólnego, a po okresie ośmiu lat po zakończeniu okresu kwalifikowalności w formie wsparcia finansowego niestanowiącego dotacji, podlegającemu całkowitemu albo częściowemu zwrotowi, przyznawanego w szczególności w formie pożyczek, gwarancji lub poręczeń, na realizację celów wynikających z programów rozwoju, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 o zasadach prowadzenia polityki rozwoju a Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego będzie ich jedynym dysponentem.

W związku z powyższym Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego postanawia, że środki zwrócone zostaną:

1. przeznaczone na realizację Strategii Inwestycyjnej dla środków finansowych zwróconych z instrumentów inżynierii finansowej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, która zostanie przyjęta przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
2. powierzone Kujawsko-Pomorskiemu Funduszowi Rozwoju sp. z o.o. - stabilnej, wyposażonej w odpowiednie zasoby finansowe i organizacyjne regionalnej instytucji finansowej oraz wykorzystane przy zastosowaniu najlepszych praktyk i dotychczasowych doświadczeń, uwzględniając zbudowany dotychczas potencjał organizacyjno-finansowy w regionie, a także kierując się zasadą należytego zarządzania finansami.